

Se'ns hauria de ficar al cap el sol naixent

Si fa cosa de poc més d'un any, algú ens hagués dit que l'enfonsada dels règims comunistes posaria en perill el somni d'una Europa unida, pròspera i pacífica, no ens ho hauríem cregut. Si, a més, l'hipotètic àgür hi hagués afegit que la caiguda —de murs i sistemes— afectaria greument la pau i l'economia del món occidental, incloent-hi els poderosos EUA, l'hauríem pres per un vulgar tirador de cartes sense preparació, ni estudis ni dots de profecia.

I ara topem amb la realitat i se'ns demostra que els equivocats érem nosaltres. Sembla que tot faci aigües o, pel cap baix, que l'aigua ens arribi fins al coll a tots. Sense moure'ns de les vores, constatem que l'Expo 93 i els JJ OO han deixat una herència de deutes i d'atur difícil de salvar. De cara a l'Europa de la bandera blava amb un cercle d'estrelletes, ja ens diuen clarament que ni tan sols no podem aspirar a una plaça al furgó de cua. Es veu que

ja podem estar ben agraïts si ens reserven un paper de guardaagulles per a quan passi el tren, procurant, sobretot, d'apartar-nos a temps perquè el tren no ens aixafi.

Aquestes cogitacions tirant a desolades afecten principalment, ho repeteixo, una part considerable del món occidental. A Orient, les coses van d'una altra manera. La Xina, el gegant adormit que Napoleó digué que ens faria tremolar quan es despertés, de moment ha colpejat la nostra indústria de les joguines i és de témer que encara ens traurà més son de les orelles. El Japó continua en la seva línia de xifrar el predomini en el treball, més que no pas en la folgança dels caps de setmana, dels ponts i de les vacances pagades. És un ideal de vida poc atractiu, però el cas és que ells s'han

llançat a una palestra ideada per nosaltres, amb tàctiques i estratègies del món occidental. Un món que no perdona els qui s'endormisquen a l'arena, perquè s'exposa a ésser abatut per l'adversari. El govern japonès

ha hagut d'imposar per decret un període de vacances d'una setmana per any, no desitjades pels treballadors, que han contraatacat exigint que els deixin treballar els diumenges i dies de festa en general.

L'Emili Teixidor, en un dels seus articles, ha remarcat que el president de la Sony, Akio Morita, ha fet una recomanació impagable als seus col·legues del món occidental: "Queixeu-vos menys i imiteu-nos més". Fa mandra, val a dir-ho, però qui sap si tenim gaire alternatives més.

Pere Calders